

Сьогодні
21.04.2025

Урок
№74

Дата: 21.04.2025

Клас: 5 – Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 74

Вчитель: Капуста В.М .

Як кисень потрапляє у наш організм. Дихальна система. Повторення. План місцевості. Умовні знаки.

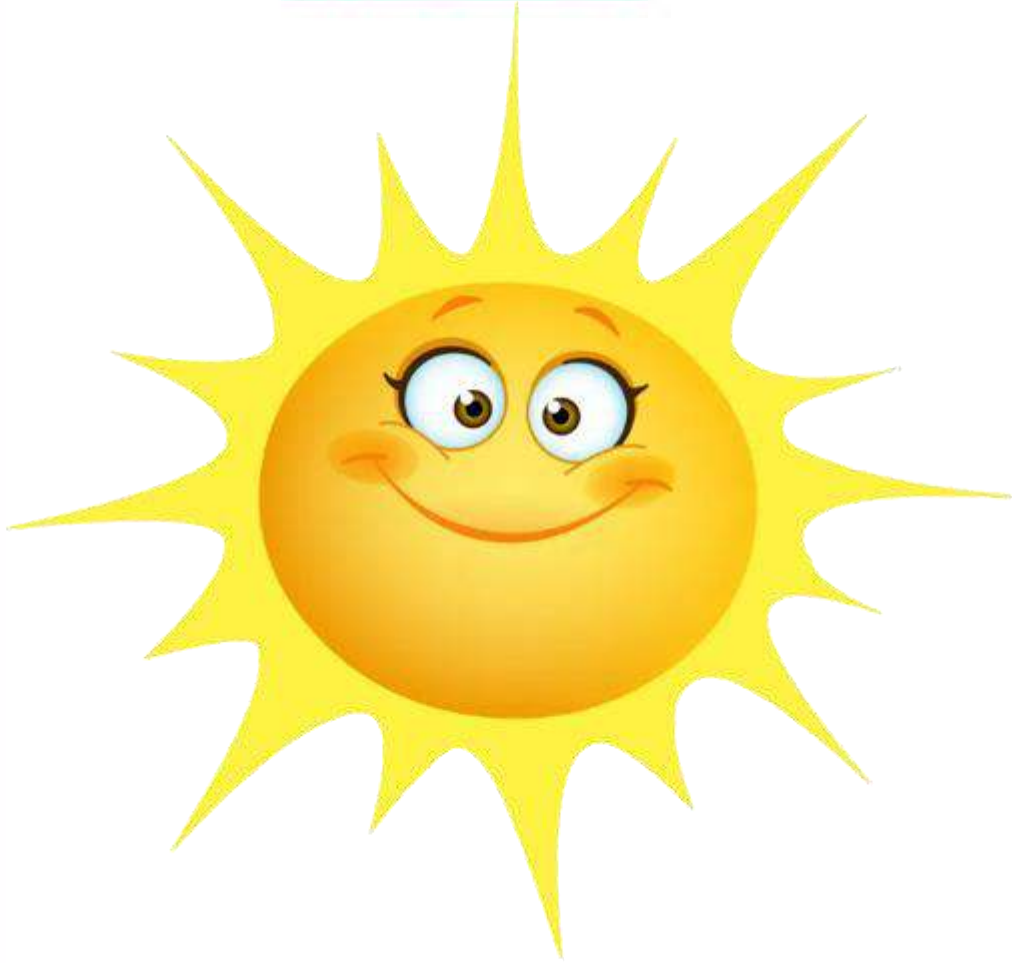

Мета уроку:

- навчити учнів розуміти, як дихання є життєвоважливим процесом для людини, як функціонує дихальна система та як відбувається газообмін у легенях людини;
- ознайомити з органами дихальної системи та їх функціями;
- формувати знання про процес дихання та яким чином кисень та вуглекислий газ переносяться через альвеоли у легенях;
- прививати здоровий спосіб життя, розкрити, які наслідки можуть виникнути при порушенні процесу дихання, та як можна доглядати за своєю дихальною системою, щоб зберегти її здоров'я та ефективність.

Сьогодні
21.04.2025

Позитивне налаштування на урок

Заглядає тепле сонечко

У наше віконечко,

Ніжно посміхається,

На вас сподівається,

Що розумними зростете

Й Україну прославите!

Сьогодні
21.04.2025

LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Сьогодні
21.04.2025

Перевірка домашнього завдання

1. Яке значення речовин, що входять до складу їжі?
2. Що таке травлення?
3. Як побудована травна система людини?

Повторення. План місцевості. Умовні знаки.

План місцевості – це зменшене зображення невеликої ділянки земної поверхні за допомогою умовних знаків.

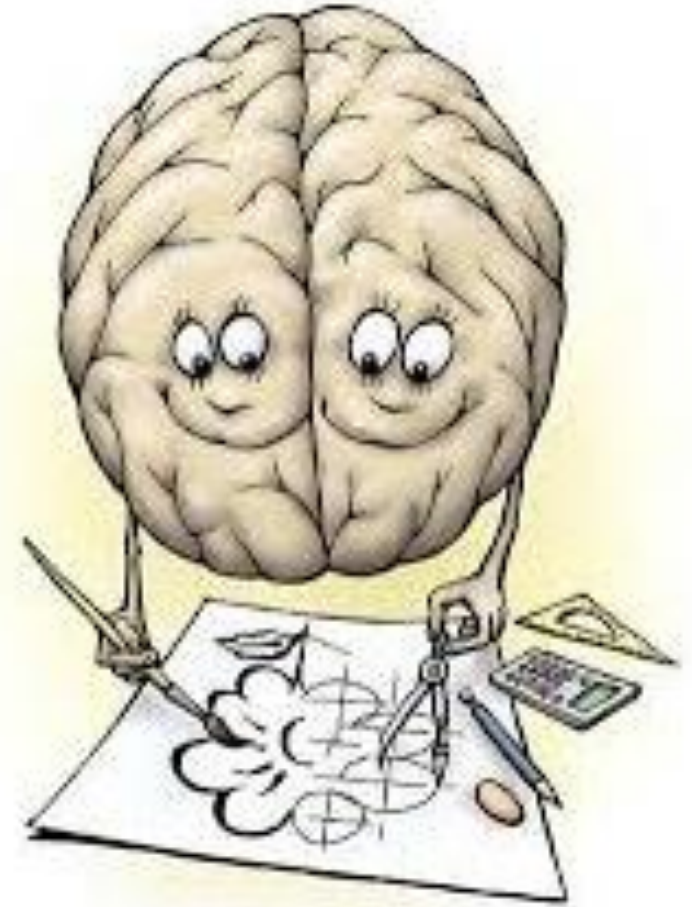

	Поодинокі дерева		Місто
	Змішаний ліс		Село
	Поодинокі кущі		Шосе
	Нива		Грунтова дорога
	Фруктовий сад		Стежка
	Нива. Поле.		Міст
	Озеро. Болото.		Річка. Напрямок течії

Без чого людина не може прожити
навіть 1 хвилину?

В якому фізичному стані знаходиться
повітря?

Чому для здоров'я людей потрібно
дбати про чистоту повітря?

Який газ потрібний для дихання організмів?

Для дихання людині потрібен **кисень**.

Яку роботу в організмі виконують
легені?

За допомогою легень людина дихає.

Для злагодженої роботи всіх органів нашого організму потрібно багато енергії. Отримуємо ми її з поживних речовин, які надходять з їжею і перетворюються в травній системі.

Сьогодні
21.04.2025

Яке значення дихальної системи?

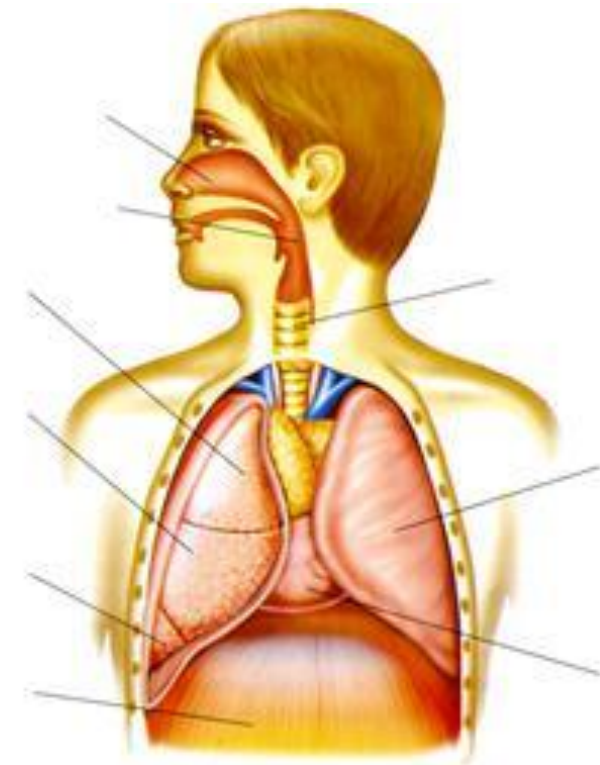
Утворення звуків в органах
дихання.

Ніс — це орган дихання і нюху.

Виділення шкідливих речовин і
часточок.

Газообмін: надходження кисню і
виділення вуглекислого газу.

Регуляція температури тіла:
зниження і підвищення
температури.

Сьогодні
21.04.2025

Гімнастика для очей

Гімнастика

для очей

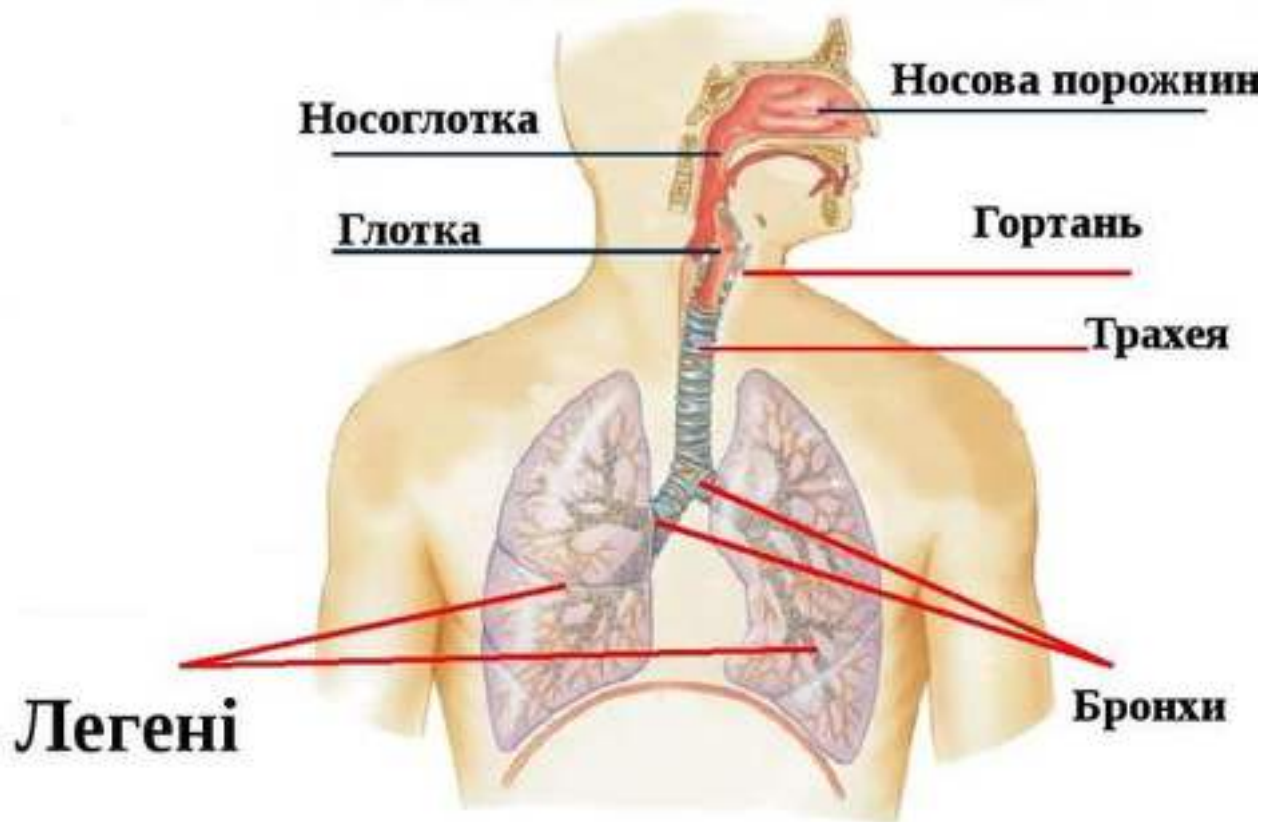

Дихання - важлива властивість нашого організму, яка забезпечує надходження в нього кисню і використання його в клітинах для отримання енергії й видалення вуглекислого газу, що утворився при цьому.

Сьогодні
21.04.2025

Розглянь на малюнку будову дихальної системи. Назви органи дихання.
Прослідкуй за рухом повітря по органах дихання.

Усі ці органи утворюють **дихальну систему**. Вона забезпечує організм киснем і допомагає виводити з організму вуглекислий газ. Як це відбувається?

Дихальна система

Дихальна система людини – це сукупність органів, які забезпечують надходження кисню, газообмін і видалення вуглекислого газу, а також беруть участь у сприйнятті запахів та формуванні голосу.

2. Які органи входять до складу дихальної системи людини. Повітря потрапляє до легень через повітроносні шляхи: носову порожнину, глотку, гортань, трахею, бронхи. Більше про дихальну систему людини дізнайся з відео за QR-кодом.

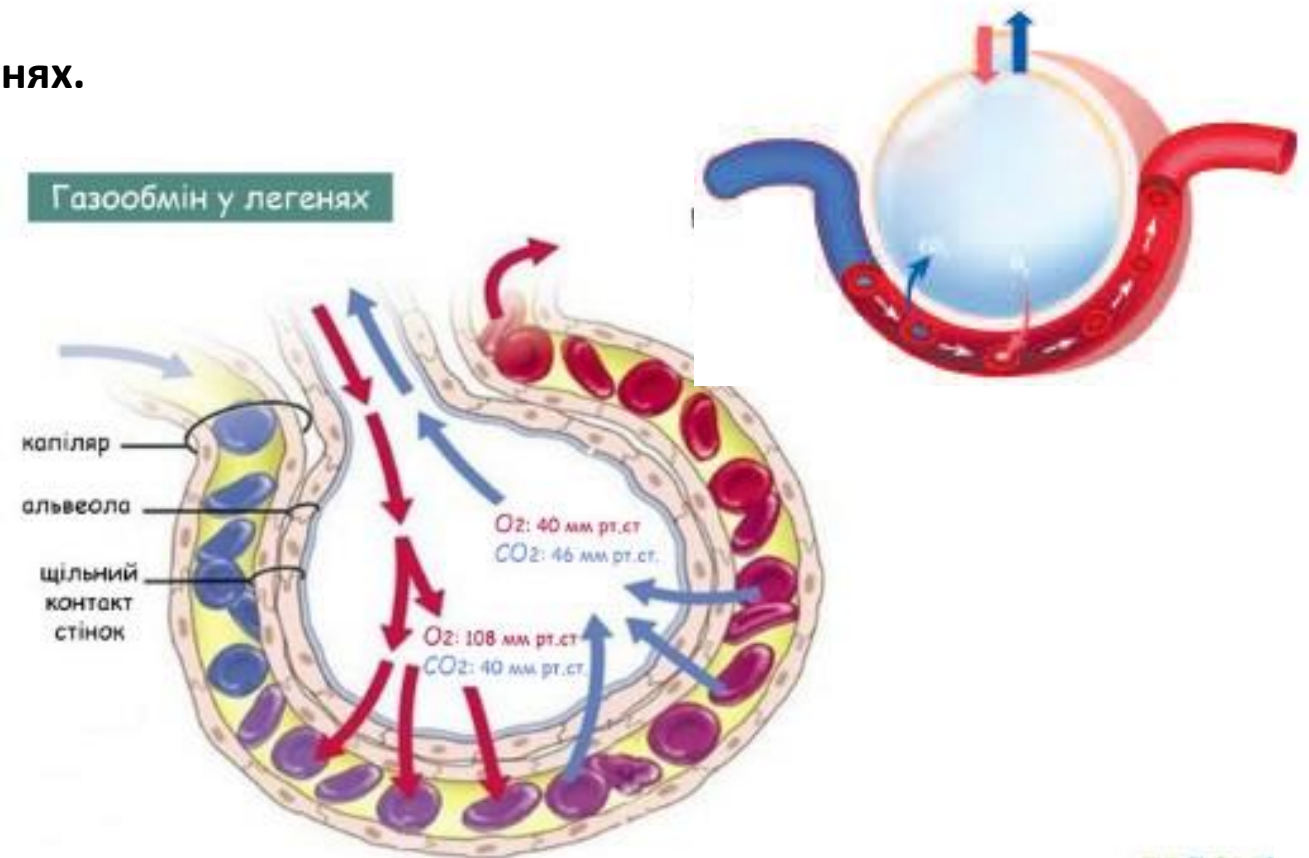
Дихальна
система
людини ►

Який із зображених органів на малюнку 208 не належить до дихальної системи, але має важливе значення для дихання? До складу якого органа дихання входять альвеоли?

Як відбувається газообмін у легенях людини.

Найтонші бронхи – бронхіоли – закінчуються дрібнесенькими міхурцями – альвеолами. У легенях дорослої людини їх близько 300 млн. Саме в альвеолах відбувається газообмін у легенях. З альвеол, які обплетені кровоносними капілярами, кисень переміщується в кров, а вуглекислий газ – з крові в альвеоли і видаляється з легень під час видиху.

Дихальні рухи - вдих і видих, які постійно і ритмічно змінюють один одного, здійснюються завдяки міжреберним м'язам, діафрагмі та навіть деяким м'язам тіла.

Діафрагма - м'яз, який
рухаючись, забезпечує
стискання чи розтягування
легень, тобто, відповідно,
видих і вдих.

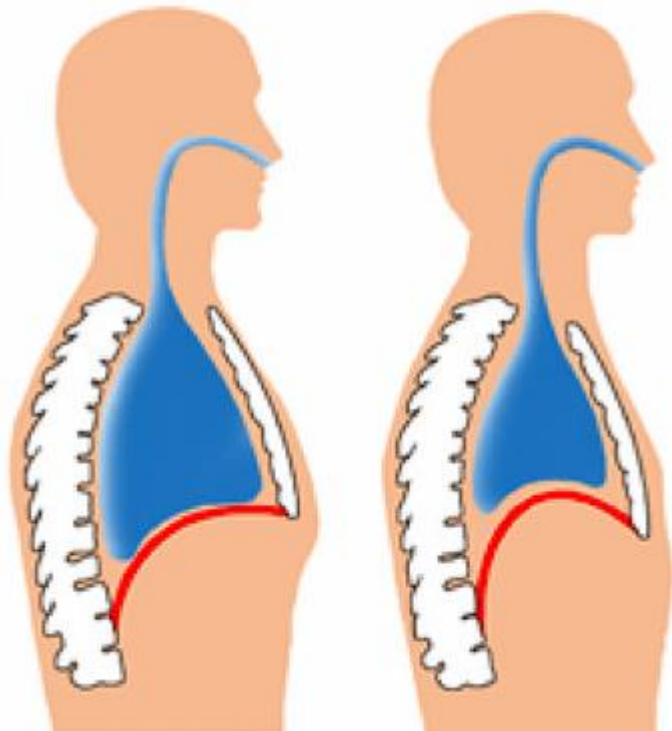
Сьогодні
21.04.2025

Фізкультхвилинка

Покладіть руки на груди під час вдиху. Глибоко вдихніть. Що ви помітили? А тепер видихніть.

Під час вдиху легені наповнюються повітрям, отже їх об'єм збільшується.

Що відбувається, коли повітря покидає легені?

Повітря поступає в дихальні шляхи, розправляє та наповнює легені. Кисень повинен безперервно надходити в організм через органи дихання.

Який у тебе тип дихання?

Досліди, який у тебе
тип дихання.

Перевір, поклавши одну руку на грудну клітку, іншу – на живіт (мал. 210).

Вдихни і видихни. Якщо рухається рука на грудях – тобі властивий **грудний тип дихання**.

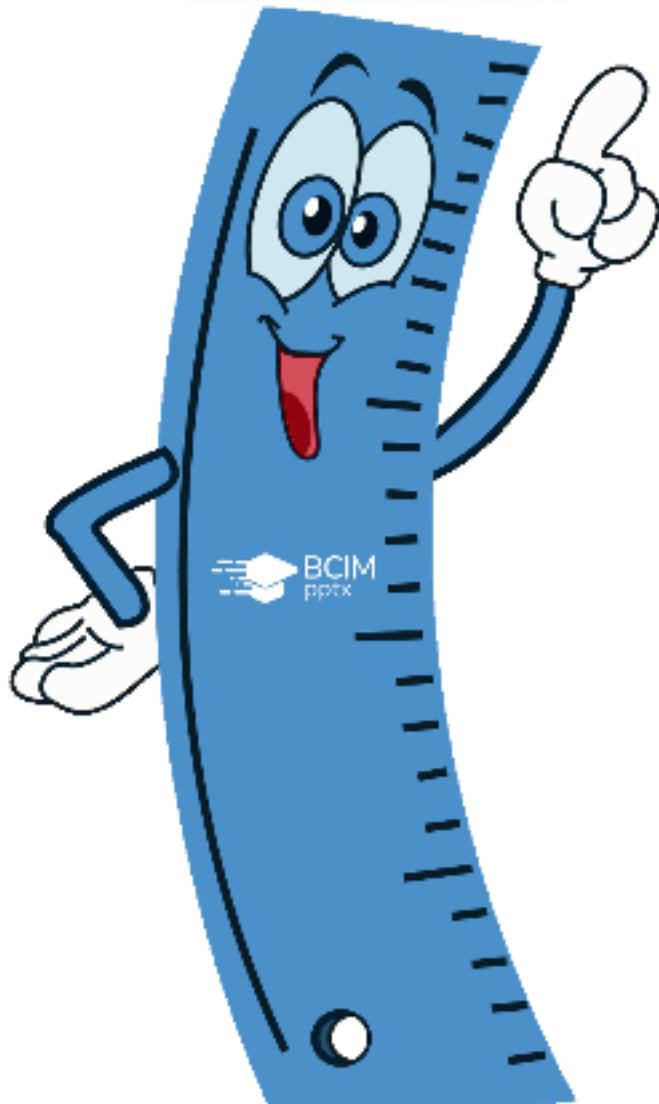
А якщо під час вдиху живіт піднімається, а під час видиху – опускається, то це дихання животом (**діафрагмальне**).

Навчись робити дихальні вправи, які є дуже корисними для роботи різних органів, профілактики простудних захворювань, зняття стресу.

**Протягом хвилини через
легені проходить 4 л
повітря. За день доросла
людина робить майже
17 000 вдихів і видихів,
поглинаючи в середньому
20 л кисню.**

Дихальна система забезпечує організм киснем. Основними органами дихання є легені. Під час вдиху кисень у складі повітря надходить до легень. Під час видиху з легень виходить повітря, насичене вуглекислим газом.

Сьогодні
21.04.2025

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com

Підручник §54, с. 205-208 читати і
переказувати.
Робота у зошиті. Коротко про головне
с. 207

Ліси називають легенями планети. Адже рослини вміють перетворювати вуглекислий газ на кисень і очищувати повітря. Ми маємо берегти дерева, садити їх, доглядати, тому що так зберігаємо природу, і своє здоров'я.

Сьогодні
21.04.2025

Рефлексія

Клас

Так собі

Погано

Використані джерела

- <https://vsimpptx.com/author/piznayemo-prirodu-d-bida-t-gilberg-ya-kolisnik-5-klas>

Підручник <https://pidruchnyk.com.ua/1718-piznaiemo-pryrodu-bida-5-klas.html>